

OMA'S ERFENIS

Toneelspel in drie bedrijven

door

PERRY VENNECKEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **OMA'S ERFENIS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **PERRY VENNECKEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© **Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv**

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **8** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,

Telefoon (03)3.66.44.00.

E-mail: bestellen@toneelfonds.be en Website: www.toneelfonds.be.

Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

OMA GROOTTE - 72 jaar, flink en vief, wat ouderwets gekleed, enigszins hardhorend.

SJAAN GROOTTE - haar dochter, 48 jaar, weduwe, enigszins reumatisch, 'n fel en nogal egoïstisch type.

CAROLIEN - dochter van Sjaan, 27 jaar, ongehuwd, inwonend, werkt bij een uitzendbureau; opgewekt maar soms wat serviel.

GERRITJE SCHOENMAKER - onderwijzeres, 40 jaar, ongehuwd, kostgangster van Sjaan.

FIEN en TRUUS GROOTTE - twee andere dochters van Oma, resp. 46 en 43 jaar. Zij wonen samen aan de andere kant van de stad. Fien is weduwe, Truus is ongehuwd. Fien is een dominant, tamelijk haatdragend type. Truus is het meer ondergeschikte, enigszins verongelijkte type met emotionele trekjes.

NIEN DE WIT- buurvrouw van Sjaan, 50 jaar, druk type, altijd in geldnood.

DOKTER POTTER - 'n vrouwelijke arts, 35 jaar, rustige verschijning.

DECOR:

De woonkamer van een vrij ouderwets huis in een stadswijk. Er zijn twee deuren, een links en een rechts, die toegang geven tot de gang en een trap naar boven. Naast de linker deur een raam met vitrage. In de kamer bevinden zich: Een sofa (*bankje*) en een aantal stoelen met tafel. Tevens zijn aanwezig een oud theemeubel met enig serviesgoed, een sjoelbak op een daartoe geschikte tafel, een hang- of stalamp, een klok (*liefst op een schoorsteenmantel*). Op de tafel een vaasje met bloemen; onder de tafel een paar nieuwe pantoffels. Aan de muur enkele schilderijtjes en een kalender met een duidelijke dagaanduiding.

EERSTE BEDRIJF

1STE SCÈNE

(als het doek opengaat staat de klok op half elf. De kalender geeft dinsdag aan. Sjaan is bezig de boel af te stoffen. Ze wrijft haar pijnlijke schouders en zegt klagend)

SJAAN: Wat een beestenweer! Slecht voor mijn schouders.... *(de bel gaat over. Achter de coulissen roept Nien luidkeels)*

NIEN: Sjaan! Ik ben het, Nien

SJAAN: *(zuchtend)* Trek maar aan het touwtje, het hangt door de brievenbus, buurvrouw.

NIEN: *(stapt van links luidruchtig binnen)* Goeiemorgen, goeiemorgen! Wat ben je weer druk doende, Sjaan! Ik stoor je toch niet, hè? *(valt breeduit neer op de sofa)* Ik ruik nog geen koffie! En dat om half elf!

SJAAN: *(kijkt verstoord, antwoordt grimmig)* En dat om half elf! Je komt toch van buiten? Het regent pijpenstelen! En je weet wat dat betekent voor mijn schouders. *(wrijft opnieuw met 'n pijnlijk gezicht)* En wat zal het deze keer zijn? Suiker tekort, de kat zoek? Je man dronken....??

NIEN: Nou, nou, buurvrouw, het zou wel wat vriendelijker kunnen. En dáár kom ik niet voor.

SJAAN: *(leunt moeizaam op de tafel, spreekt temend)* Zóó wat is er dan wel?

NIEN: Eigenlijk kwam ik om met je over oma te praten. Hoe gaat het met haar?

SJAAN: *(enigszins verbaasd)* Hoe dat zo? *(gaat zitten)*

NIEN: Ik mis haar al twee dagen. Normaal komt ze 's morgens zo rond negen uur bij me voorbij. Ik denk dan altijd: Tjonge, wat vief en vrolijk is ze nog. En nu.... *(heft haar armen met onbegrip)*

SJAAN: Klopt, ik denk dat ze een stevige kou heeft gevat. Hoesten en hoofdpijn en zo... ze ligt boven *(wijst)* in bed.

NIEN: Heb je dokter al gewaarschuwd?

SJAAN: Een griep moet uitzieken, Nien. En je kent oma toch? Geen mannen meer aan mijn lijf, zegt ze.

NIEN: *(verbaasd)* Maar dokter Potter is toch een vrouw?

SJAAN: Voor haar niet, zegt oma. Ze doet zo mannelijk..

(er klinkt gestommel en Carolien komt binnen in een natte

regenjas)

CAROLIEN: Dag buurvrouw, dag moe!

SJAAN: Dag! Nu al uitgewerkt?

CAROLIEN: Bij uitzendbureau weet je het maar nooit. Het was een haastklus. Toen ik eraan kwam hadden ze al een andere typiste gestuurd. Vanmiddag moet ik terugkomen. Wat vind je, zal ik koffie zetten?

SJAAN: Best!

NIEN: Prima! Lekker! (*Carolien rechts af*) En.... hoe is het met Gerritje? Nog altijd verkering met het "hoofd"? 't Wordt tijd, dat ze eens gaat trouwen, Sjaan. Kan ze nog net voor haar eigen kindertjes zorgen!

SJAAN: Waar maak jij je in 's hemelsnaam druk over! Ze heeft nog steeds zin in lesgeven, het betaalt redelijk en aan boterbriefjes hecht ze geen waarde. Ik zal het haar niet aanpraten. Ze is een prima kostgangster. Weinig drukte en altijd op tijd met de centen, dus.

NIEN: Ja, ja.... (*schuift wat onrustig op de sofa, kucht en zegt timide*) Eh... Sjaan... tussen haakjes... over centen gesproken. Ik heb mijn Jan al drie dagen niet gezien. Hij zal wel weer een 'reuze' klus hebben met die taxi van hem, maar ik ben door mijn geld heen. Kan ik vijftwintig gulden van je lenen, want ik ben geen figuur voor 'n hongerstaking....

SJAAN: (*kijkt zuinig*) Nou.... eh.... (*pakt 'n portemonnee uit haar schort*) Ik heb tien gulden te missen en... eh.... overmorgen terug, hè! (*geeft het geld*)

NIEN: (*opgelucht*) Zeker.... natuurlijk... je kunt me... en.. (*wijst*) daar is de koffie! (*Carolien komt binnen met koffie, kopjes op blad, etc.*)

CAROLIEN: Asjeblijft! (*deelt rond, gaat zitten*)

SJAAN: Ik geloof, dat ik de buitendeur hoor. Dat zal Gerritje zijn. Die is dinsdags altijd vroeg terug. (*Gerritje stapt binnen, opgewekt ondanks haar natte kleren*)

GERRITJE: Dag allemaal! Goh... wat een drukte! En wat een heerlijke koffielucht! Da's wat anders dan de automaat!

CAROLIEN: Ik haal wel een kop voor je. (*rechts af*)

SJAAN: (*tegen Gerritje*) Ga zitten.

GERRITJE: Oma hoestte lelijk vannacht, Sjaan. Hoe gaat het nu?

SJAAN: Och, ze redt het wel. Ik ga straks maar weer eens boven kijken.

GERRITJE: Een hoestdrank en een aspirientje doen soms wonderen.

SJAAN: *(fel)* Niet bij ma! Ze wil niks, ze eet niks en ze drinkt niks. 'Laat me maar' zei ze vanmorgen. 'Onkruid vergaat niet. Vraag het maar aan de tuinman'. *(Carolien komt op en geeft Gerritje koffie met 'n koekje)*

GERRITJE: Dank je wel Caro, lekker hoor! *(Carolien schuift aan met 'n stoel. Nien heeft haar koffie opgedronken en staat op)*

NIEN: Sjaan, ik moet er weer eens vandoor. 't Was gezellig hoor en eh... bedankt. *(af door linker deur)*

SJAAN: Zeg jongens, nu moet ik ook weer aan de slag. Caro, ruim jij de koffieboel op? *(Sjaan hervat het afstoffen in de kamer, Carolien rechts af met de koffieboel)*

GERRITJE: En ik ga op mijn kamer de volgende les wat voorbereiden. En denk maar om je rug, Sjaan! *(rechts af)*

EINDE 1STE SCÈNE

2E SCÈNE

(het is twee dagen later. De kalender staat op donderdag. De klok wijst negen uur aan. Sjaan zit aan de tafel. Ze kijkt verstoord en wrijft haar pijnlijke schouders. Achter de rechterdeur klinkt gestommel en luid gehoest. Oma komt op, slordig gekleed in 'n regenjas. Aan haar arm hangt een paraplu)

SJAAN: *(luid en nijdig)* Wat is dat nou, moeder? Wat doe jij hier? Je hoest nog als een paard! Je hoort in bed!

OMA: *(houdt haar hand aan 'n oor, praat nog moeilijk, hoest)* Vind je? Nou, ik niet! Ik voel me weer prima. Drie dagen in bed is zat en ik moet er uit, naar buiten bedoel ik. Mijn premie.... *(hoest langdurig)*

SJAAN: Maar moeder! Het regent en het waait. Je ziet er nog uit als een vuile vaatdoek. Op die manier verzoek je de goden om dood te gaan!

OMA: Wat zeg je? Verzoek? Ik verzoek niemand wat! Ik doe het gewoon! Let maar eens op als ik straks terugkom, dan spring ik zo over de tafel! *(demonstreert een springpoging, die uitmondt in een fikse hoestbui; valt neer op de bank. Zwaar hijgend en hoestend)* Oeff... pff... waar is mijn conditie? Een flinke wandeling zal me goed doen. *(staat moeizaam op)* De groeten! *(hoestend links al)*

SJAAN: *(roept haar luid achterna)* Eigenwijs!! 't Is onverantwoordelijk! Denk toch aan je gezondheid! *(haalt haar schouders op. Kreunt)* Au.... dat wordt me wat! *(Carolien komt op van rechts in 'n regenjas. Sjaan spuugt haar gal)* Hoe vind je dat? Is tweeënzeventig, hoest nog als een paard, heeft drie dagen niet gegeten en gedronken en moet zo nodig naar buiten voor de conditie! In dit hondeweer!

CAROLIEN: Rustig moeder, je wordt er zelf ook nog ziek van. Het is háár lijf en háár leven. Als het echt te gek wordt laten we toch dokter Potter maar komen.

SJAAN: *(mokkend)* Te gek... te gek... ze moet dan wel dóódziek zijn!

CAROLIEN: Zo is het. Vooruit, ma.... niet piekeren. Ga aan je werk. Ik stap de regen in. Houd je taai! *(Carolien links af Luidkeels achter het decor)* Moe, er ligt post op de mat!

SJAAN: *(aan het werk, eveneens luidkeels)* Och, breng het even hier, Caro. *(Carolien op. Legt de post op de tafel en gaat weer af)*

CAROLIEN: Dag!

SJAAN: *(bekijkt de post en mompelt wat voor zich heen)* Hm... reclames.... waterleiding en... *(nu luid en verbaasd)* Wel, wel... een dikke brief voor oma... van de verzekering! Wat zou dat zijn? Ik zal HEM maar op haar kamer leggen. *(staat op en verlaat rechts de kamer)*

EINDE 2E SCÈNE EERSTE BEDRIJF

TWEEDE BEDRIJF

(de volgende dag 's avonds. De klok staat op half zes. De kalender op vrijdag. Als het doek opengaat is Sjaan bezig de tafel te dekken. Haar gezicht staat bedrukt. Ze is gekleed in een donkere jurk. Ze luistert even, schudt haar hoofd en werkt door. Carolien komt binnen en hangt haar natte regenjas over een stoel. Gaat zitten)

SJAAN: *(nijdig)* Ik begrijp je niet, Caro. Je doet maar net, of er niets gebeurd is. Vooruit, hang je jas te drogen in de keuken en ga je verkleeden. Je kunt zo niet blijven lopen, nu oma dood is... *(zucht diep)* Trek wat donkers aan. Straks komt de familie.

CAROLIEN: Familie? Welke familie? Ik ken geen familie?!

SJAAN: Tante Fien en tante Truus.

CAROLIEN: *(snerend)* Heb ik tantes...? Nooit van gehoord! Wat komen ze doen?

SJAAN: Toe nou, Caro! Ze zijn hier in geen eeuwen geweest, maar nu komen ze praten over oma's nalatenschap. Ik heb ze vanmorgen een boodschap laten bezorgen. Gerritje heeft dat voor me geregeld. Eigenlijk verwacht ik ze élk ogenblik. *(gaat zitten)*

CAROLIEN: Weet de buurvrouw het al?

SJAAN: Jazeker. Ik heb het haar gezegd. Toen ze koffie wilde komen drinken. Nou, ze was zó weer weg. Wel erg bleek! *(achter het decor klinkt enig gestommel. Sjaan luistert)*

SJAAN: Hemel, daar zullen ze zijn! *(Gerritje komt binnen van links. Opgelucht)* Oh! Gelukkig!

GERRITJE: *(in 'n natte regenjas)* Nog niemand gekomen, hè?

SJAAN: *(pinnig)* Zoals je ziet! Ik heb vanmorgen in de telefoonsel dokter Potter gebeld, maar kreeg het antwoordapparaat. De plaatsvervanger moest ik bellen. Waar die blijft mag Joost weten! *(zucht opnieuw)* En Caro... ga jij nu naar boven, vooruit, verkleed je!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

TONEEL
UITGEVERIJ **INK**

“Samenspelen” is ons motto